26/02/2024

Patriarhul Daniel, la începutul Triodului: Să învățăm de la fariseu fapta bună, iar de la vameș smerenia

La început de Triod, Patriarhul Daniel a transmis, de la altarul Paraclisului istoric al Reședinței Patriarhale, îndemnul de a învăța de la fariseu fapta bună, iar de la vameș smerenia, pentru a ajunge să fim plăcuți lui Dumnezeu.

Începe Triodul
Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a semnalat că ortodocșii au intrat într-o perioadă pregătitoare, dar foarte intensă, „o perioadă de pocăință, de pregătire duhovnicească, de urcuș spre înviere. Mai întâi, spre învierea sufletului din moartea pricinuită de păcat și apoi spre Înviere ca sărbătoare a Sfintelor Paști”.

„Perioada Triodului este o perioadă de intensă pregătire duhovnicească, iar primele patru duminici pregătitoare ne arată că în această perioadă există patru mari lucrări: rugăciunea smerită, pocăința sinceră, milostenia generoasă și postirea sau înfrânarea”.

„Aceste patru lucrări se împletesc”, a continuat Părintele Patriarh.

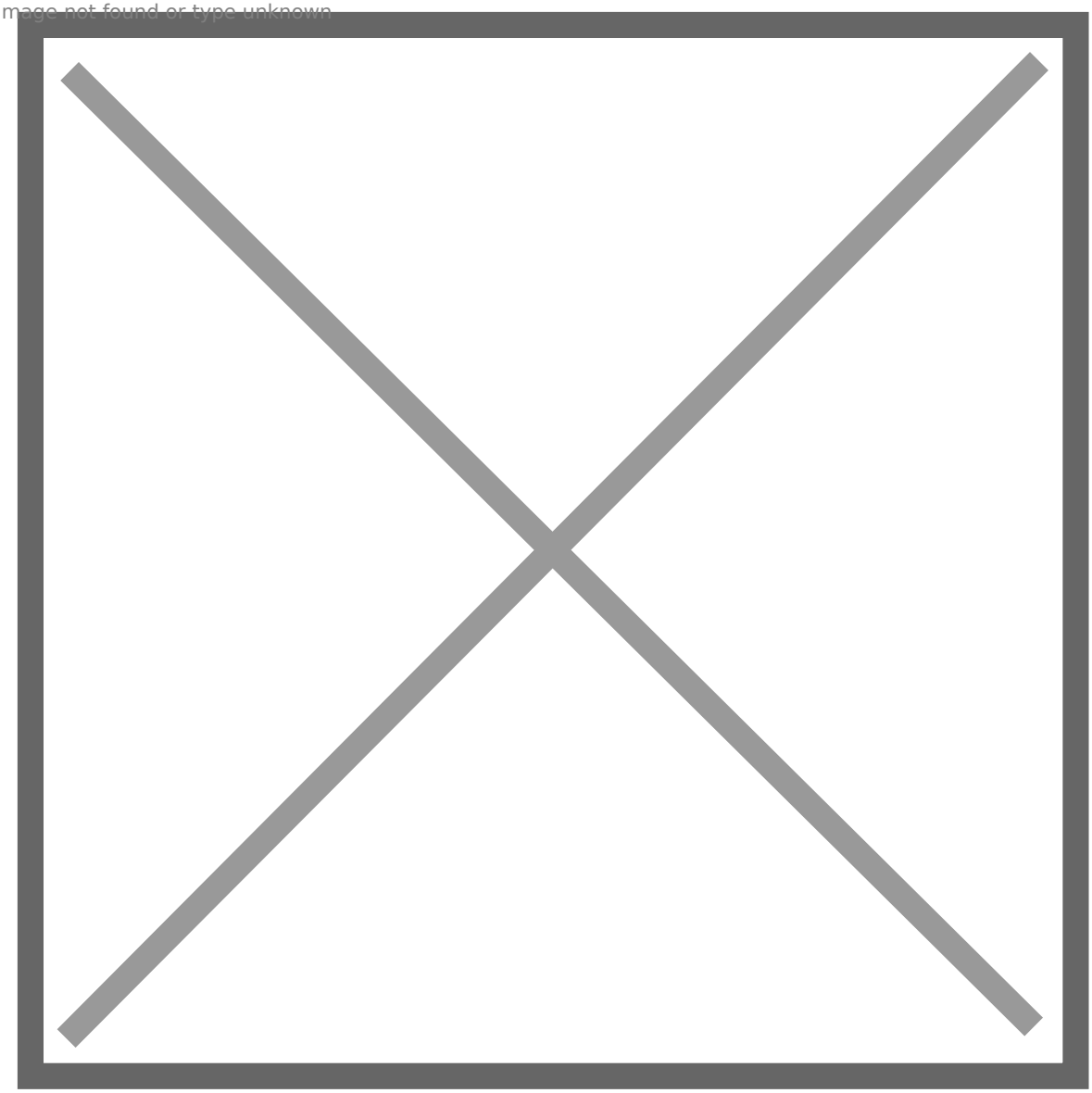
„Ele sunt permanent prezente în această perioadă și Biserica a rânduit ca aceste duminici pregătitoare să ne obișnuiască cu perioada întregului Post al Sfintelor Paști, prin aceea că aceste patru lucrări mari înseamnă lucrări de înduhovnicire a sufletului și a trupului. În această perioadă ne rugăm mai mult, ne pocăim mai intens și ne împărtășim mai intens, facem milostenie și ne înfrânăm de la bucate și păcate”.

„Perioada aceasta a postului este o școală duhovnicească”, a adăugat Preafericirea Sa.

Vameșul și fariseul
„De aceea, prima duminică din perioada Triodului ne pune în față rugăciunea smerită a vameșului păcătos în contrast cu rugăciunea arogantă și disprețuitoare de semeni a fariseului, care se considera pe sine om drept și mulțumea lui

Dumnezeu că nu este ca alții”.

Image not found or type unknown

Patriarhul României a catalogat drept impresionant modul în care Evanghelia primei duminici din Triod descrie, în cuvinte foarte puține, stări duhovnicești și înfățișări diferite la cele două persoane din parabolă:

„Fariseul, în timpul rugăciunii, stă drept, trufaș, cu îndrăzneală și se roagă în sine, adică fără cuvinte, se roagă în gând și pentru sine. Fariseul transformă mulțumirea adusă lui Dumnezeu în mulțumire de sine. El nu-i mulțumește lui Dumnezeu că l-a ajutat să facă fapte bune, ci Îi mulțumește că are ocazia să se compare pe sine cu alții pe care îi judecă și îi disprețuiește. Deci, el este un om care, formal, se roagă, dar de fapt în timpul rugăciunii se laudă pe sine, nu pe Dumnezeu”.

„Pe de altă parte, la o anumită distanță, vameșul nici nu voia să-și ridice ochii către cer, ci își bătea pieptul ca semn de smerenie și de tristețe, zicând: ‹Dumnezeule,

milostiv fii mie păcătosului!› Nu spunea decât că mila lui Dumnezeu este singura care îl poate ierta și mântui. Nu spune nici ce păcate a făcut, nimic despre sine, ci doar cere mila lui Dumnezeu în smerenie totală”.

„De aceea, Mântuitorul spune că vameșul a coborât mai îndreptat la casa sa decât fariseul”, a subliniat Preafericitul Părinte Patriarh Daniel.

Oricine se înalță pe sine se va smeri, iar cel ce se smerește pe sine se va înălța, este concluzia de la finalul parabolei. „Acest reflexiv folosit aici poate fi tradus în felul următor: ‹Oricine se înalță pe sine va fi smerit, iar cel ce se smerește pe sine va fi înălțat de către Dumnezeu”, a spus Părintele Patriarh.

O sinteză spre mântuire
„Evanghelia de astăzi nu vrea să spună că Iisus preferă pe vameșul păcătos dar smerit și respinge pe fariseul virtuos dar mândru”, a subliniat Preafericirea Sa, însă, „vrea să arate că mai mare decât fapta bună este smerenia”.

Parafrazând o cântare din slujba Utreniei primei duminici din Triod, Patriarhul Daniel a îndemnat: „Să săvârșim fapte bune și să cultivăm smerenia. Să învățăm de la fariseu fapta bună, iar de la vameș smerenia și, unind faptele bune cu smerenia, ajungem să fim plăcuți lui Dumnezeu”.

„Această sinteză între fapta bună și smerenie este învățătura care ne arată calea cea dreaptă către mântuire”.

Smerenia, față de fapta bună
„E de preferat smerenia față de fapta bună, dacă fapta bună e însoțită de mândrie, de laudă de sine, judecare și disprețuire a semenilor”, a spus Patriarhul Daniel.

„De ce? Atunci când omul care a făcut fapte bune, judecă pe alții și se laudă pe sine, în sufletul său este doar iubire de sine. Și fiindcă nu are rugăciune smerită, în sine nu mai încape iubirea milostivă a lui Dumnezeu”.

„Când omul se roagă în smerenie, rugăciunea lui aduce harul iubirii smerite și milostive a lui Hristos”, a evidențiat Preafericirea Sa.

Patriarhul României a spus la final că rugăciunea smerită este „prima treaptă a lucrărilor duhovnicești din timpul Postului Sfintelor Paști” și prin ea omul „începe să se vindece de rănile produse de păcate și patimi, să se ridice din cădere”.

Metaniile sunt ilustrarea acestui fapt. Ele „arată că omul se apleacă cu fruntea până la pământ recunoscând că păcatele sale sunt adesea porniri pătimașe pentru lucrurile pământești, pe când ridicarea înseamnă ridicarea prin pocăință,

spovedanie și împărtășire euharistică, ca rezultat al harului lui Hristos în sufletul omului”.

Foto credit (arhivă): Basilica.ro / Raluca-Emanuela Ene

basilica.ro